

СЕКЦІЯ 6.

**ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ І
ВІЙСЬКОВО-СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І
ОБОРОНИ**

УДК 378.017 : 351.74

Білоус Тетяна Львівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ

**ДЕЯКІ ЧИННИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ
ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

Актуальність. Сучасний стан розвитку української державності, соціально-економічних і політичних перетворень, курсу на демократизацію суспільства не може бути плідним без кваліфікованих, відданих своїй справі, націлених на майбутнє фахівців. Професійна діяльність накладає відбиток на особистість і спосіб життя працівників ОВС. Працівники ОВС відносяться до категорії осіб з професійно-високим рівнем емоційно-стресових навантажень внаслідок специфіки їх професійної діяльності.

Виділення невирішених раніше частин проблеми. Багато вчених досліджували проблему професійної готовності працівників органів внутрішніх справ, але чинники професійної діяльності правоохоронців не було узагальнено в наукових дослідженнях. Мета статті полягає в тому, щоб визначити деякі чинники, які необхідні для ефективного здійснення правоохоронцями професійної діяльності в складних ситуаціях. Виконання професійної діяльності нерідко відбувається в ситуаціях з непередбачуваним результатом, що характеризується психічними й фізичними перевантаженнями, необхідністю спілкуватися з різноманітним контингентом громадян, що вимагає від працівників ОВС рішучих дій та можливостей ризикувати в складних ситуаціях. Ці специфічні особливості професійної діяльності впливають на особисті характеристики працівників ОВС. Службові умови професійної діяльності працівників ОВС містять в собі різні чинники (причини, особливості), які чинять психологічний вплив на них. Отже, виділяємо дві групи таких чинників:

- Морально-психологічні чинники: спостереження і усвідомлення порушення суспільного ладу; розуміння свого обов'язку в припиненні порушення і відновлення порядку; важливість подій, розуміння особистої причетності до них; усвідомлення відповідальності за свої рішення, вчинки, дії і досягнення необхідного професійного результату; небезпека для здоров'я і життя громадян, які перебувають в складних ситуаціях, а також – своїх колег та себе особисто; колективізм, солідарність, що виражаються в необхідності діяти разом, узгоджено зі своїми колегами, не підводити один одного, здійснювати взаємну

підтримку і допомогу, брати приклад з інших і самому показувати приклад; підкуп – в екстремальних умовах правопорушники, злочинці потрапляють в критичні, безвихідні ситуації і готові пообіцяти, запропонувати, надати працівникам ОВС все, щоб тільки врятуватися, отримати хоча б перепочинок (це психологічно ставить працівника ОВС перед моральним вибором – професійна зрада або вірність обов'язку, присязі, честі). Ця група чинників виявляє сильний морально-психологічний вплив та вимагає від працівників ОВС високої морально-психологічної підготовленості, змобілізованості, стійкості, самовладання.

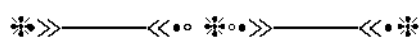
- Професійно-психологічні чинники, що характеризуються загальним впливом на психіку, що перешкоджають реалізації звичайних, відпрацьованих раніше дій, які вдало виконувалися у робочих умовах. Це такі чинники: новизна, незвичність; раптовість; стрімкість, дефіцит часу; високі навантаження; тривалі навантаження; невизначеність; ризик; види ризику різноманітні: ризик зриву рішення службового завдання, порушення термінів, здобуття стягнення, звільнення з посади, отримання фізичного пошкодження, ризик для свого життя, для громадян, ризик для свого авторитету і морального престижу та інше.

Функціональні обов'язки працівників ОВС поєднані з вирішенням складних завдань, від яких залежать життя і здоров'я громадян, що передбачає схильність до різних стресів, підвищену відповідальність за виконання дій та багатосторонній соціальний контроль. Крім трудових буднів, обумовлених особливостями роботи, складним зовнішнім регламентом, специфіка роботи працівників ОВС передбачає наявність відряджень в зони надзвичайних ситуацій, а тому збільшується екстремальність професійної діяльності. Зазначені чинники призводять до складних психологічних, фізичних наслідків для працівників ОВС, членів їх сімей, близьких, колег, а порушення впливають на всі сфери життєдіяльності людини. Чим вище інтенсивність, тривалість і частота професійного стресу, тим вище вірогідність виникнення посттравматичного синдрому. Дії екстремальних чинників сприяють виникненню у працівників ОВС негативних психологічних станів, які негативно впливають на регулювання професійної діяльності і знижують її ефективність, що вимагає підвищеної уваги до рівня їх психологічної підготовки, в тому числі її психофізіологічних аспектів. Складність професійної діяльності в системі ОВС висуває високі вимоги до психофізіологічного стану, соціально-психологічного статусу, професійної підготовленості кожного працівника ОВС.

Висновки. Таким чином, виконання професійної діяльності працівниками ОВС нерідко відбувається в ситуаціях з непередбачуваними результатами, які характеризується морально-психологічними і професійно-психологічними чинниками. Пропозиції: запропонувати як вибіркову дисципліну майбутнім працівникам ОВС на бакалавраті курс «Формування стресостійкості» з тренінговими заняттями.

Література:

І. Білоус Т. Л., Клімова С. М., Лазаренко О. О., Лукаш С. С., Трубавіна І. М., Тюріна В. О. Педагогічні та соціально-педагогічні умови формування професійної готовності майбутніх працівників ОВС до роботи в екстремальних умовах: монографія / за ред. І. М. Трубавіної. Суми: ФОП Наталуха А. С., 2015. 174 с.

УДК 316.354.355.1

Блудов Даниїл Костянтинович, курсант 117 навчальної групи гуманітарного факультету Національної академії Національної гвардії України

АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ СТИЛІВ УПРАВЛІННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ КОМАНДИРІВ ТАКТИЧНОГО РІВНЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Актуальність теми пов'язуємо з пошуком шляхів підвищення ефективності соціального управління у військових колективах нових, які дозволять підвищити якість виконання службово-бойових завдань у повсякденній професійній діяльності військовослужбовця. Особливо важливо це для командира тактичного рівня, який більш за всіх інших працює з особовим складом і повинен вміти знаходити різні підходи до них. Аналіз джерел показує, що в управлінській літературі виділяють в основному 3 стилі управління підлеглими, які стосуються і військовослужбовців. Це авторитарний, демократичний і ліберальний. Але на рівні командира тактичного рівня не досліджувалося, які стилі керування вони обирають в повсякденній військово-професійній діяльності найчастіше.

Тому метою статті є визначення ефективності і частоти використання цих стилів в управлінні командиром тактичного рівня НГУ.

Нами було проведено анкетування на добровільній основі анонімно, на основі Гугл форм особовий склад 118 навчальної групи гуманітарного факультету.

Анкета містила такі питання:

- Який стиль керування ви найчастіше зустрічали в діяльності командира тактичного рівня: авторитарний, демократичний чи ліберальний?
- Від чого залежить застосування командиром стилю управління: від командира, від ситуації?

Результати анкетування були такими: 52% відповіли що найчастіше вони зустрічали авторитарний метод управління, 36% відповіли про демократичний стиль управління та 13% ліберальний. Це означає, що думка підлеглих мало враховується в повсякденній військово-професійній діяльності командиром